



LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslag angående ändring av landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda.

1992-93

nr 30

FÖRSLAG

Landskapstyrelsen föreslår att landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (48/78) ändras så att den i lagen avsedda verksamheten även framdeles kan skötas av ett kommunalförbund, exempelvis Ålands vårdförbund. Mentalvården liksom specialomsorgen om utvecklingsstörda handhas i dag av Ålands vårdförbund. Ändringen föranleds av att mentalvården innefattas i den planerade samordningen av hälso- och sjukvården.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Gällande bestämmelser i landskapet

Enligt landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (48/78) förvaltas de uppgifter som anges i lagen i landskapet av det kommunalförbund som handhar mentalvården i landskapet, dvs Ålands vårdförbund.

Ålands vårdförbund handhar såväl mentalvården som specialomsorgen om utvecklingsstörda i landskapet. De olika sektorerna förvaltas inom förbundet såsom fristående verksamhetsenheter med egen verksamhetsledare och ekonomi, men med gemensam styrelse och gemensamt fullmäktige. Landskapstyrelsen sköter de övergripande planerings- och landskapsandelsfrågorna samtidigt som man övervakar verksamheten.

2. Landskapsstyrelsens förslag

Specialomsorgen föreslås bli lämnad utanför den planerade samordningen av hälso- och sjukvården (HOSS), med anledning av specialomsorgens natur av socialvårdstjänst. Eftersom mentalvården omfattas av HOSS samt både specialomsorgen och mentalvården handhas av Ålands vårdförbund, krävs ett ställningstagande beträffande verksamhetens framtida uppbyggnad och organisation. I förevarande framställning föreslås att specialomsorgen även framdeles skall skötas av ett kommunalförbund, exempelvis av Ålands vårdförbund. Kommunerna ges även möjlighet att organisera huvudmannaskapet på annat sätt.

I övrigt föreslås vissa justeringar till följd av det nya landskapsandelssystemet.

3. Organisatoriska och ekonomiska verkningar

Om kommunerna även framdeles går in för att specialomsorgen skall skötas av Ålands vårdförbund sker inga förändringar organisationsmässigt i förhållande till dagsläget, emedan specialomsorgen i dag handhas som en skild verksamhetsenhet inom kommunalförbundet Åland vårdförbund.

Enligt det nya landskapsandelssystemet kommer kommunerna även framdeles att erhålla en landskapsandel för specialomsorgen. En av de centrala faktorerna med landskapsandelsreformen är att kostnadsfördelningen mellan landskapet och kommunerna skall vara neutral.

DETALJMOTIVERING

3 §. I landskapet handhas mentalvården och omsorgen om utvecklingsstörda av Ålands vårdförbund. Ålands vårdförbund utgör ett kommunalförbund med alla åländska kommuner som medlemmar. Avsikten med den planerade samordningen av hälso- och sjukvården (HOSS) är att mentalvården skall innefattas i samordningen.

HOSS föranleder således att Ålands vårdförbund verksamhet framdeles inriktas på specialomsorgen om utvecklingsstörda. Alternativet är att Ålands vårdförbund upplöses och att ett nytt kommunalförbund bildas med ändamål att handha omsorgen om utvecklingsstörda i landskapet. Enligt förslaget öppnas även möjligheten till en annan organisationsstruktur exempelvis som en samkommun, om kommunerna kommer överens om detta och överenskommelsen godkännes av landskapsstyrelsen.

5 §. Eftersom avsikten är att tillämpa den föreslagna landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården på den verksamhet som avses i lagen, föreslås en hänvisning till denna lag.

6 §. 2 mom. föreslås upphävd eftersom 22 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 739/92) upphävt i riket. I stället hänvisas beträffande ordnandet av kommunalförbundets förvaltning till vad som stadgas i kommunallagen för landskapet Åland (5/80).

8 §. Paragrafen föreslås kompletterad med de författningar som tillkommit sedan landskapslagen trädde i kraft.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G
angående ändring av landskapslagen om tillämpning
av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

I enlighet med lagtingets beslut ändras 3, 5, 6 och 8 §§ landskapslagen den 11 juni 1978 om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (48/78), av dessa lagrum sådant 5 § lyder i landskapslag den 22 november 1983 (69/83), som följer:

3 §

Åland utgör ett särskilt i 6 § 1 mom. lagen om angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsett specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av ett kommunalförbund med samtliga kommuner som medlemmar, om inte kommunerna med landskapsstyrelsens godkännande kommer överens om något annat.

5 §

På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (/), om inte annat är särskilt föreskrivet.

6 §

Förvaltning som avses i 2 kap. rikets lag om specialomsorger om utvecklingsstörda handhas i landskapet till den del fråga är om förbundsfullmäktige och -styrelse på det sätt i kommunallagen för landskapet Åland (5/80) är stadgat.

8 §

När i rikets lag om specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till lagen om social- och hälsostyrelsen (FFS 63/91), kommunallagen (FFS 953/76), grundskolelagen (FFS 476/83), barnskyddslagen (FFS 52/36), lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/92) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 677/92) skall härvid i landskapet i tillämpliga delar gälla vad i motsvarande landskapslagar är stadgat.

Denna lag träder i kraft den

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Mariehamn den 21 april 1993

Lantråd

Ragnar Erlandsson

T.f. lagberedningsekreterare

Hans Selander

LANDSKAPSLAG
angående ändring av landskapslagen om tillämpning
av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

I enlighet med lagtingets beslut ändras 3, 5, 6 och 8 §§ landskapslagen den 11 juni 1978 om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (48/78), av dessa lagrum sådant 5 § lyder i landskapslag den 22 november 1983 (69/83), som följer:

Gällande lydelse

3 §

Åland utgör ett särskilt i 6 § 1 mom. lagen om angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsett specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av det kommunalförbund som handhar mentalvården i landskapet (kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet).

5 §

På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsstöd inom social- och hälsovården (63/83), om inte annat är särskilt föreskrivet.

6 §

Förvaltning som avses i 2 kap. riktes lag om specialomsorger om utvecklingsstörda handhas i landskapet till den del fråga är om förbundsfullmäktige och -styrelse på det sätt i [landskapslagen om samarbete mellan kommuner (9/60)] är stadgat.

8 §

När i rikets lag om specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till kommunallagen (FFS 953/76), lagen om grunderna

Föreslagen lydelse

3 §

Åland utgör ett särskilt i 6 § 1 mom. lagen om angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsett specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av **ett kommunalförbund med samtliga kommuner som medlemmar, om inte kommunerna med landskapsstyrelsens godkännande kommer överens om något annat.**

5 §

På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas **landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (/),** om inte annat är särskilt föreskrivet.

6 §

Förvaltning som avses i 2 kap. riktes lag om specialomsorger om utvecklingsstörda handhas i landskapet till den del fråga är om förbundsfullmäktige och -styrelse på det sätt i **kommunallagen för landskapet Åland (5/80)** är stadgat.

8 §

När i rikets lag om specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till **lagen om social- och hälsostyrelsen (FFS 63/91),**

Gällande lydelse

för skolsystemet (FFS 478/68), folkskolelagen (FFS 247/57), barnskyddslagen (FFS 52/36) och lagen om statsandelar och -understöd åt kommuner och kommunalförbund (FFS 35/73) skall härvid i landskapet i tillämpliga delar gälla vad i motsvarande landskapslagar är stadgat.

Föreslagen lydelse

kommunallagen (FFS 953/76), **grundskolelagen (FFS 476/83)**, barnskyddslagen (FFS 52/36), **lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/92)** och **lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 677/92)** skall härvid i landskapet i tillämpliga delar gälla vad i motsvarande landskapslagar är stadgat.

Denna lag träder i kraft den

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.